



PROGRAMUL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE 2021-2027

Prioritate: P01 „Modernizarea instituțiilor pieței muncii”

Obiectiv specific: ESO4.2 „Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii (FSE+)”

Cod proiect: PEO/48/PEO_P1/OP4/ESO4.2/PEO_A7/309187

Titlu Proiect: Dialog social și parteneriate pentru Ocupare și Formare

A 1-Acțiuni care vizează îmbunătățirea capacității și digitalizarea organizațiilor societății civile

Accesibilizarea locurilor de muncă și a infrastructurii de transport

Conform legislației, accesibilitatea presupune ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate (art.5 Legea 448/2006)

Accesibilitatea este un vector esențial pentru incluziune, fiind definit în **Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități** (CDPD) ca un principiu general (art 3), obligație generală a Statelor (art 4) și un domeniu de intervenție specific (art 9).

Măsurile prevăzute de Convenție pentru Statele părți includ acțiuni pentru:

- a) a elabora, promulga și monitoriza implementarea standardelor minime și instrucțiunilor pentru accesibilizarea facilităților și serviciilor deschise publicului sau oferite acestuia;
- b) a se asigura că entitățile private care oferă facilități și servicii deschise publicului sau oferite acestuia țin cont de toate aspectele legate de accesibilitate, pentru persoanele cu dizabilități;
- c) a asigura părților implicate formare pe problemele de accesibilitate cu care se confruntă persoanele cu dizabilități;
- d) a asigura, în clădiri și în alte spații publice, semne în limbaj Braille și forme ușor de citit și de înțeles;
- e) a furniza forme de asistență vie și intermediere, inclusiv ghizi, cititori și interpreți profesioniști de limbaj mimico-gestual, pentru a facilita accesul în clădiri și în alte spații publice;
- f) a promova alte forme adecvate de asistență și sprijin pentru persoanele cu dizabilități în vederea asigurării accesului acestora la informație;
- g) a promova accesul persoanelor cu dizabilități la noi tehnologii și sisteme informatice și de comunicații, inclusiv la internet;
- h) a promova proiectarea, dezvoltarea, producerea și distribuirea de tehnologii și sisteme informatice și de comunicații accesibile, încă din fazele incipiente, astfel încât aceste tehnologii și sisteme să devină accesibile la costuri minime.

Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor contribuie la armonizarea actelor legislative și administrative ale statelor membre UE în ceea ce privește cerințele de accesibilitate aplicabile anumitor produse și servicii, în special prin eliminarea și prevenirea barierelor din calea liberei circulații a anumitor produse și servicii accesibile.



Transpunerea Directivei UE în legislația românească asigură buna funcționare a pieței interne și facilitează comerțul transfrontalier și mobilitatea, încurajând inovarea. Astfel, potrivit actului normativ aprobat de Guvern, trebuie reglementate următoarele produse introduse pe piață după 28 iunie 2025:

- sisteme hardware de uz general destinate consumatorilor și sisteme de operare pentru aceste sisteme hardware;
- echipamente terminale destinate consumatorilor dotate cu capacități informatice interactive, utilizate pentru servicii de comunicații electronice;
- echipamente terminale destinate consumatorilor dotate cu capacități informatice interactive, utilizate pentru accesul la serviciile mass-media audiovizuale;
- e-readere.
- terminale de plată pentru autoservire.

Totodată, vor trebui asigurate condiții de accesibilitate următoarelor terminale pentru autoservire destinate furnizării de servicii, introduse pe piață după 28 iunie 2025:

- bancomate;
- automate pentru bilete;
- automate de check-in;
- terminale pentru autoservire interactive care furnizează informații, exceptând terminalele instalate drept componente integrate ale vehiculelor, aeronavelor, navelor sau materialului rulant.

Directiva privind Egalitatea de Tratamente în Ocupare (2000/78/EC): Interzice discriminarea în domeniul muncii, incluzând obligativitatea adaptării rezonabile a locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități.

În vederea asigurării respectării și implementării CDPD, beneficiarii au obligația să implementeze, corespunzător obiectivelor proiectelor, următoarele măsuri specifice prevăzute prin **Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**:

Articolul 72 (1) Orice persoană cu handicap care dorește să se integreze sau să se reintegreze în muncă are acces gratuit la evaluare și orientare profesională, indiferent de vârstă, tipul și gradul de handicap. "Ghid - Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027" - Anexe 10 (2) Persoana cu handicap participă activ în procesul evaluării și orientării profesionale, are acces la informare și la alegerea activității, conform dorințelor și aptitudinilor sale. (3) Datele și informațiile personale colectate în cursul procesului de evaluare și orientare profesională sunt confidențiale și pot fi utilizate numai în interesul și cu acordul persoanei cu handicap în cauză.



Articolul 73 (1) Beneficiază de orientare profesională, după caz, persoana cu handicap care este școlarizată și are vârsta corespunzătoare în vederea integrării profesionale, persoana care nu are un loc de muncă, cea care nu are experiență profesională sau cea care, deși încadrată în muncă, dorește reconversie profesională. (2) Persoana cu handicap sau, după caz, familia ori reprezentantul legal al acesteia este principalul factor de decizie cu privire la orientarea profesională. (3) Formarea profesională a persoanelor cu handicap se organizează, conform legii, prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare.

Articolul 74 (1) În vederea asigurării evaluării, orientării, formării și reconversiei profesionale a persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice: a) să realizeze/diversifice/sustină financiar programe privind orientarea profesională a persoanelor cu handicap; b) să asigure pregătirea și formarea pentru ocupații necesare în domeniul handicapului; c) să coreleze pregătirea profesională a persoanelor cu handicap cu cerințele pieței muncii; d) să creeze cadrul necesar pentru accesul la evaluare și orientare profesională în orice meserie, în funcție de abilitățile persoanelor cu handicap. (2) Evaluarea și orientarea profesională a adulților cu handicap se realizează de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, în condițiile legii.

Articolul 75 (1) Persoanele cu handicap au dreptul să li se creeze toate condițiile pentru a-și alege și exercita profesia, meseria sau ocupația, pentru a dobândi și menține un loc de muncă, precum și pentru a promova profesional.

(2) În realizarea drepturilor prevăzute la alin. (1), autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să promoveze conceptul potrivit căruia persoana cu handicap încadrată în muncă reprezintă o valoare adăugată pentru societate și, în special, pentru comunitatea căreia aparține; "Ghid - Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027" - Anexe 11

b) să promoveze un mediu de muncă deschis, inclusiv și accesibil persoanelor cu handicap;

c) să creeze condițiile și serviciile necesare pentru ca persoana cu handicap să poată alege forma de conversie/reconversie profesională și locul de muncă, în conformitate cu potențialul ei funcțional;

d) să înființeze și să susțină complexe de servicii, formate din unități protejate autorizate și locuințe protejate;



- e) să inițieze și să dezvolte forme de stimulare a angajatorilor, în vederea angajării și păstrării în muncă a persoanelor cu handicap;
- f) să acorde sprijin pentru organizarea unei piețe de desfacere pentru produsul muncii persoanei cu handicap;
- g) să diversifice și să susțină diferite servicii sociale, respectiv consiliere pentru persoana cu handicap și familia acesteia, informare pentru angajatori, angajare asistată și altele asemenea;
- h) să promoveze serviciile de mediere pe piața muncii a persoanelor cu handicap;
- i) să realizeze/actualizeze permanent baza de date, pentru evidențierea ofertei de muncă din rândul persoanelor cu handicap;
- j) să dezvolte colaborări cu mass-media, în vederea creșterii gradului de conștientizare/ sensibilizare a comunității cu privire la potențialul, abilitățile și contribuția persoanelor cu handicap la piața muncii;
- k) să realizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe și proiecte având ca obiectiv creșterea gradului de ocupare;
- l) să inițieze și să susțină campanii de sensibilizare și conștientizare a angajatorilor asupra abilităților persoanelor cu handicap;
- m) să inițieze programe specifice care stimulează creșterea participării pe piața muncii a forței de muncă din rândul grupurilor supuse riscului major de excluziune socială.

Articolul 77 (1) Persoanele cu handicap au dreptul de a munci și de a realiza venituri în conformitate cu prevederile legislației muncii, precum și cu dispozițiile speciale din prezenta lege.

(2) În sensul prezentei legi și numai în contextul încadrării în muncă, prin persoană cu handicap se înțelege și persoana invalidă gradul III.

Articolul 83 (1) Persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă sau încadrate în muncă beneficiază de următoarele drepturi: a) cursuri de formare profesională; b) adaptare rezonabilă la locul de muncă; c) consiliere în perioada prealabilă angajării și pe parcursul angajării, precum și în perioada de probă, din partea unui consilier specializat în medierea muncii; d) o perioadă de probă la angajare, plătită, de cel puțin 45 de zile lucrătoare; e) un preaviz plătit, de minimum 30 de zile lucrătoare, acordat la desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului pentru motive neimputabile acestuia; f) posibilitatea de a lucra mai puțin de 8 ore pe zi, în condițiile legii, în cazul în care beneficiază de recomandarea comisiei de evaluare în acest sens. (2) Finanțarea drepturilor prevăzute la alin. (1)



lit. a) și c) pentru persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii.

Referitor la implementarea accesibilizării infrastructurii de transport Regulamentul TEN-T (Rețeaua Trans -Europeană de Transport) prevede standarde de accesibilitate pentru gări, stații, vehicule și infrastructuri conexe și prevede obligația ca toate infrastructurile noi sau modernizate să fie complet accesibile. Standardele de accesibilitate în transportul public prevăd: acces pentru scaune rulante, ghidare tactilă pentru persoanele cu deficiențe de vedere, panouri vizuale și audio.

Propunere: Dezvoltarea unei rețele de transport public accesibilă și financiar, în special în zonele rurale și pentru persoanele din medii defavorizate. Acest lucru va permite mai multor persoane să aibă acces la locuri de muncă situate în alte regiuni.

Prin dialog social se dorește implicarea entităților, sindicatelor și a angajatorilor în adaptarea locurilor de muncă, promovarea drepturilor persoanelor din medii defavorizate și a celor cu dizabilități și monitorizarea accesibilității acestora la locurile de muncă.

Așteptăm opiniile voastre cu privire la modul de aplicare al acestor prevederi privind accesibilitatea locurilor de muncă și a infrastructurii de transport, precum și propuneri și exemple de bune practici care sprijină implementarea tehnologiilor de accesibilitate în transport și locuri de muncă.